

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0526U000016

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-01-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Катерина Олександрівна

2. Kateryna O. Kravchenko

Кваліфікація: к. геогр. н., доцент, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4654-3185

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 11.00.02

Назва наукової спеціальності: Економічна та соціальна географія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 05-02-2026

Спеціальність за освітою: Економічна та соціальна географія

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.07

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 39.21

Тема дисертації:

1. Міські агломерації: теорія, методика, практика суспільно-географічного дослідження
2. Urban Agglomerations: Theory, Methodology, and Practice of Socio-Geographical Research

Реферат:

1. У дисертаційній роботі виконано суспільно-географічне дослідження міських агломерацій, обґрунтовано теоретичні і методологічні основи суспільно-географічного дослідження міських агломерацій як функціональної складової соціогеосистеми в контексті моделювання та управління їх розвитком. Виконано аналіз теоретико-методичних основ суспільногеографічного дослідження міських агломерацій, вперше сформовано цілісну теорію суспільно-географічного дослідження міських агломерацій, яка ґрунтується на міждисциплінарному підході до розуміння міської агломерації та розглядає її як функціональну складову соціогеосистеми. Автором запропоновано поняття «міська агломерація» як складної, відкритої та динамічної просторово-функціональної підсистеми соціогеосистеми, яка формується на основі інтеграції центрального ядра розселення з навколишніми урбанізованими територіями та характеризується інтенсивними внутрішніми зв'язками, ієрархічною структурою, здатністю до самоорганізації, саморозвитку та адаптації під впливом зовнішніх і внутрішніх чинників через флуктуації, точки біфуркації та фазові переходи, що

визначають її подальшу траєкторію розвитку, та поняття «вісь стійкості» як динамічний елемент опорного каркасу розселення населення, який формується під дією зовнішніх та внутрішніх чинників за рахунок механізмів адаптації та забезпечує функціонування і розвиток певної території.

2. The dissertation presents a comprehensive socio-geographical study of urban agglomerations, substantiating the theoretical and methodological foundations for their investigation as a functional component of the socio-geosystem within the context of modeling and managing their development. The theoretical and methodological principles of socio-geographical research on urban agglomerations have been analyzed, leading to the first-time development of a coherent theory that interprets the urban agglomeration as a functional subsystem of the socio-geosystem, based on an interdisciplinary approach. The author proposes the concept of an urban agglomeration as a complex, open, and dynamic spatial-functional subsystem of the socio-geosystem, formed through the integration of a central core with surrounding urbanized territories. It is characterized by intensive internal linkages, hierarchical structure, and the ability for self-organization, self-development, and adaptation under the influence of internal and external factors via fluctuations, bifurcation points, and phase transitions that determine its further trajectory. The concept of the «resilience backbone» is introduced as a dynamic element of the settlement framework, formed by adaptive mechanisms to ensure the functionality and development of a given territory under external and internal factors.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Kravchenko, K. (2025). Urban agglomeration: human-geographical concept in the sustainable development perspective. *Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series Geology. Geography. Ecology*, (62), 237-256. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2025-62-18>
- Kravchenko, K., Niemets, L., & Sehida, K. (2024). War consequences and prospects for post-war reconstruction (case of Ukrainian urban agglomerations). *Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University, Series "Geology. Geography. Ecology"*, (61), 193-211. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2024-61-16>
- Niemets, L., Sehida, K., Kravchenko, K., Subirós, J. V., Valjarević, A., Morar, C., Kobylin, P., Kliuchko, L., & Telebienieva, I. (2024). Information: interdisciplinary significance of socio-geographical concept. *Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University, Series "Geology. Geography. Ecology"*, (60), 252-271. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2024-60-18>
- Kostrikov, S., Kravchenko, K., Serohin, D., Bilianska, S., & Savchenko, A. (2023). The performance of the digital city projects in urban studies of the megalopolises (the case studies of Kharkiv and Dnipro cities). *Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University, Series "Geology. Geography. Ecology"*, (59), 140-165. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2023-59-11>
- Немець, Л., Сегіда, К., Кобилін, П., Тахсин Шахін, М., Бартош, О., Телебенева, Є., Кравченко, К., & Ключко, Л. (2023). Інтеграційна роль географії людини у вирішенні глобальних проблем сучасності. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія»*, (58), 171-187. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2023-58-14>
- Немець, Л., Кравченко, К., Сегіда, К., Телебенева, Є., & Ключко, Л. (2022). Інформаційно-синергетична складова суспільно-географічних досліджень у науковій спадщині Костянтина Немця. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія»*, (57),

153-172. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2022-57-12>

- Немець, К., Сегіда, К., Немець, Л., Кравченко, К., Кобилін, П., Телебенева, Є., & Ключко, Л. (2022). Методологія суспільно-географічних досліджень: сучасні підходи та методи. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія», (56), 143-158. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2022-56-10>
- Провотар, Н. І., Олішевська, Ю. А., Мезенцев, К. В., & Кравченко К. О. (2021). Вуличне мистецтво у міському просторі: розміщення та сприйняття у містах України. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Серія «Геологія. Географія. Екологія», (55), 216-231. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2021-55-16>
- Niemets, L., Bartosh, O., Sehida, K., Niemets, K., Kliuchko, L., Kravchenko, K., & Telebienieva, I. (2021). Human-geographical peculiarities of the healthcare system of Ukraine in the conditions of modern challenges. *Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University, Series "Geology. Geography. Ecology"*, (54), 206-223. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2021-54-16>
- Kravchenko, K. O., Yu, Z., Dobrovolska, N. V., & Scryl, I. A. (2020). Стратегічне партнерство України та Китаю: сучасний стан, проблеми та перспективи. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Серія «Геологія. Географія. Екологія», (53), 104-118. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2020-53-08>
- Morar, C., Lukić, T., Valjarević, A., Niemets, L., Kostrikov, S., Sehida, K., Telebienieva, I., Kliuchko, L., Kobylin, P., & Kravchenko, K. (2022) Spatiotemporal analysis of urban green areas using change detection: A case study of Kharkiv, Ukraine. *Frontiers in Environmental Science*, 10, 823129. <https://doi.org/10.3389/fenvs.2022.823129>
- Niemets, K., Kravchenko, K., Kandyba, Y., Kobylin, P., & Morar, C. (2021). World cities in terms of the sustainable development concept. *Geography and Sustainability*, 2(4), 304-311. <https://doi.org/10.1016/j.geosus.2021.12.003>
- Зімін, Д., Кравченко, К., & Сегіда, К. (2024). Можливості застосування комп'ютерних ігор в освітньому процесі (на прикладі моделювання міст у Cities Skylines). *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*, (39), 27-34. <https://doi.org/10.26565/2075-1893-2024-39-03>
- Кравченко, К., & Шпак, Є. (2024). Транспортна система як детермінанта просторового розвитку регіону. *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*, (40), 58-67. <https://doi.org/10.26565/2075-1893-2024-40-07>
- Kravchenko, K. (2024). Research of urban agglomerations from the position of a synergetic approach. *Human Geography Journal*, 37, 111-129. http://socioeconomregion.univer.kharkov.ua/wpcontent/uploads/2017/07/CHasopys_sots_ek_geografiyi_37_2024_na_sajt.
- Кравченко, К. Перспективи суспільно-географічного дослідження міських агломерацій: розуміння стійкості в контексті несприятливих зовнішніх впливів. *Економічна та соціальна географія*, 92, 77-92. <https://doi.org/10.17721/2413-7154/2024.92.77-92>
- Kravchenko, K., Shpak, Y., & Khabusev, Y. (2024). Human-geographical features of transport accessibility research of pre-school and secondary education institutions in the cities of Kharkiv and Warsaw. *Human Geography Journal*, 36, 36-48. <https://doi.org/10.26565/2076-1333-2024-36-03>
- Кравченко, К. О. (2022). До питання дослідження геоекологічних проблем урбанізаційних процесів у аспекті концепції стійкого розвитку. *Людина та довкілля. Проблеми неоекології*, 38, 6-19.
- Кравченко, К. (2022). Особливості розвитку міських агломерацій в умовах сучасної глобалізації. *Економічна та соціальна географія*, 87, 72-81. <https://doi.org/10.17721/2413-7154/2022.87.72-81>
- Кравченко, К. (2022). Дослідження урбанізації та міських агломерацій: вітчизняний досвід, проблеми та перспективи. *Науковий вісник Чернівецького університету: Географія*, 838, 82-99. <https://doi.org/10.31861/geo.2022.838.82-99>
- Кравченко, К. О. (2021). Методичні особливості дослідження світових урбанізаційних процесів. *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*, (34), 7-12. <https://doi.org/10.26565/2075-1893->

- Niemets, L., Sehida, K., Kravchenko, K., Telebienieva, I., & Pohrebskyi, T. (2020). Regional settlement systems in Ukraine: features of development in terms of decentralization reform. *Human Geography Journal*, 29, 6-17. <https://doi.org/10.26565/2076-1333-2020-29-01>
- Kravchenko, K., Niemets, K., Sehida, K., Niemets, L., & Suptelo, O. (2020). Methods and approaches of determining the boundaries of agglomerations (basic case Kharkiv region). *Human Geography Journal*, 28, 5-16. <https://doi.org/10.26565/2076-1333-2020-28-01>
- Немець, К. А., Сегіда, К. Ю., Немець, Л. М., Кравченко, К. О., Телебенева, Є. Ю., Ключко, Л. В., Редін, В. І. (2019). Дослідження міських агломерацій в аспекті реалізації адміністративно-територіальної реформи в Україні (на прикладі Харківської області). *Часопис соціально-економічної географії*, 27, 28-39. <https://doi.org/10.26565/2076-1333-2019-27-04>
- Немець, К., Немець, Л., Мезенцев, К., Сегіда, К., Кравченко, К., Ключко, Л., Телебенева, Є., Кандиба, Ю., & Кобилін, П. (2023). Інформація: природа, людина, суспільство (суспільно-географічні аспекти): колективна монографія (Л. М. Немець & К. В. Мезенцев, Ред.). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. (розділ 4, розділ 5).
- Niemets, L., Sehida, K., Babichev, A., Vila Subiros, J., Morar, C., Grama, V., Kravchenko K. & Telebienieva I. (2024). Issues of the Military Brownfields in Ukraine: A Sustainable Development Perspective. In C. Morar, L. Berman, S. Erdal, L. Niemets (eds). *Achieving Sustainability in Ukraine through Military Brownfields Redevelopment. NATOARW 2023. NATO Science for Peace and Security Series C: Environmental Security* (p. 83-95). Dordrecht: Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-024-2278-8_9
- Kostrikov, S., Niemets, L., Robinson, D., Mezentsev, K., Kravchenko, K., & Serohin D. (2024). Delineation of the Hostilities' Impact on Urban Environment by LiDAR Data Processing (a Case Study of Kharkiv). In C. Morar, L. Berman, S. Erdal, L. Niemets (eds). *Achieving Sustainability in Ukraine through Military Brownfields Redevelopment. NATOARW 2023. NATO Science for Peace and Security Series C: Environmental Security* (p. 265-278). Dordrecht: Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-024-2278-8_22
- Kuzyshyn, A., Kliuchko, L., Kravchenko, K., & Venhryn D. (2024). Transformation of Brownfields in Western Ukraine. In C. Morar, L. Berman, S. Erdal, L. Niemets (eds). *Achieving Sustainability in Ukraine through Military Brownfields Redevelopment. NATOARW 2023. NATO Science for Peace and Security Series C: Environmental Security* (p. 279-288). Dordrecht: Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-024-2278-8_23
- Kravchenko, K., Shpak, Y. (2024). Comparative Analysis of the Transport Infrastructure of the Cities of Warsaw and Kharkiv as a Component of the Innovative Development and Post-war Reconstruction of the Cities of Ukraine. In C. Morar, L. Berman, S. Erdal, L. Niemets (eds). *Achieving Sustainability in Ukraine through Military Brownfields Redevelopment. NATOARW 2023. NATO Science for Peace and Security Series C: Environmental Security* (p. 413-428). Dordrecht: Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-024-2278-8_32
- Niemets, L., Sehida, K., Kravchenko, K., Nosyriev, O., Lohvynova, M., Suptelo, O. (2021). It-Industry In Ukraine: Trends And Development Centers. In Khalid S. Soliman (Eds.). *Innovation Management and Sustainable Economic Development in the Era of Global Pandemic. Proceedings of the 38th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Seville, Spain, November 23-24, 2021)* (p. 5957-5966). Seville, International Business Information Management Association (IBIMA), <https://ibima.org/accepted-paper/it-industry-in-ukraine-trends-anddevelopment-centers/>
- Niemets, L., Golub G., Niemets, K., Pohrebskyi, T., Sehida, K., Potapova, A., Kravchenko, K. (2021). Structural and Dynamic Features of the Regional Labour Market of Ukraine (Case Study of Volyn and Kharkiv Regions). In Khalid S. Soliman (Eds.). *Innovation Management and Information Technology Impact on Global Economy in the Era of Pandemic. Proceedings of the 37th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Cordoba, Spain, May 30- 31, 2021)* (p. 2090-2098). Seville, International Business Information Management Association (IBIMA). <https://ibima.org/accepted-paper/structural-and-dynamicfeatures-of-the-regional-labour-market-of-ukraine-case-study-of-volyn-and-kharkivregions/>

- Kravchenko, K., Niemets, K., Niemets, L., Nosyriev, O., Sehida, K., Telebienieva, I. (2021). Innovative Aspects of Modern Development of World Cities. In Khalid S. Soliman (Eds.). Innovation Management and Information Technology Impact on Global Economy in the Era of Pandemic. Proceedings of the 37th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Cordoba, Spain, May 30-31, 2021) (p. 2099-2105). Seville, International Business Information Management Association (IBIMA). <https://ibima.org/accepted-paper/innovativeaspects-of-modern-development-of-world-cities/>
- Niemets, L., Lohvynova, M., Sehida, K., Suptelo, O., Kornus, O., Kravchenko, K. (2021). Contemporary Migration Trends of Eastern Ukraine. In Khalid S. Soliman (Eds.). Innovation Management and Information Technology Impact on Global Economy in the Era of Pandemic. Proceedings of the 37th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Cordoba, Spain, May 30- 31, 2021) (p. 2177-2186). Seville, International Business Information Management Association (IBIMA) <https://ibima.org/accepted-paper/contemporary-migrationtrends-of-eastern-ukraine/>
- Lohvynova, M., Suptelo, O., Kornus, O., Niemets, L., Sehida, K., Kravchenko, K. (2020). Internal migration flows in Ukraine in the context of decentralization: opportunities and threats. In Khalid S. Soliman (Eds.). Proceedings of the 36th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Granada, Spain 4-5 November, 2020) (p. 1771-1784). Seville, International Business Information Management Association (IBIMA), (Scopus, Web of Science) (in English) <https://ibima.org/accepted-paper/internal-migration-flows-in-ukraine-in-the-contextof-decentralization-opportunities-and-threats/>
- Niemets, K., Kravchenko, K., Niemets, L., Sehida, K., Nosyriev, O., Kliuchko, L. (2020). The influence of the ratification of the agreement between Ukraine and the European Union on the labor migration of Ukrainians. In Khalid S. Soliman (Eds.). Proceedings of the 36th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Granada, Spain 4-5 November, 2020) (p. 1785-1798). Seville, International Business Information Management Association (IBIMA). <https://ibima.org/accepted-paper/the-influence-of-the-ratification-of-the-agreementbetween-ukraine-and-the-european-union-on-the-labor-migration-of-ukrainians/>
- Niemets, K., Kostrikov, S., Niemets, L., Sehida, K., Kravchenko, K. (2020). Structural Analysis of Agglomerations as the Ontological Basis of Territorial Planning (Case Study of Kharkiv Region, Ukraine). In Khalid S. Soliman (Eds.). Education Excellence and Innovation Management: A 2025 Vision to Sustain Economic Development during Global Challenges. Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Seville, Spain 1- 2 April, 2020) (p. 4949-4954). Seville, International Business Information Management Association (IBIMA). <https://ibima.org/accepted-paper/structural-analysis-ofagglomerations-as-the-ontological-basis-of-territorial-planning-case-study-of-kharkivregion-ukraine/>
- Niemets, L., Lohvynova, M., Sehida, K., Husieva, N., Kravchenko, K. (2019). Modern challenges of external labor migration in Ukraine. In Khalid S. Soliman (Eds.). Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations Through Sustainable Economic Competitive Advantage. Proceedings of the 34nd International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Madrid, Spain, 13-14 November, 2019) (p. 516-527). Madrid, International Business Information Management Association (IBIMA). <https://ibima.org/accepted-paper/modernchallenges-of-external-labor-migration-in-ukraine/>
- Niemets, K., Kravchenko K., Krainiukov, O., Niemets, L., Telebienieva, I. (2019). Regional development: features, disproportions, pespectives (a case of Kharkiv region). In Khalid S. Soliman (Eds.). Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations Through Sustainable Economic Competitive Advantage. Proceedings of the 34nd International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Madrid, Spain, 13-14 November, 2019) (p. 528-534). Madrid, International Business Information Management Association (IBIMA). <https://ibima.org/acceptedpaper/regional-development-features-disproportions-pespectives-a-case-of-kharkivregion/>
- Niemets, L., Niemets, K., Kravchenko, K., Kliuchko, L., Kobylin, P. (2019). Transition Features to the Polycentric Development of the Region: Technique and Practice of the Research. In Khalid S. Soliman (Eds.). Education Excellence and Innovation Management through Vision 2020. Proceedings of the 33nd International Business

Information Management Association Conference (IBIMA) (Granada, Spain, 10-11 April 2019) (p. 3093-3101).
Granada, International Business Information Management Association (IBIMA). <https://ibima.org/accepted-paper/transitionfeatures-to-the-policentric-development-of-the-region-technique-and-practice-of-theresearch/>.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маруняк Євгенія Олександрівна

2. Yevheniia O. Maruniak

Кваліфікація: д. геогр. н., с.н.с., чл-кор.НАН України, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6743-6883

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут географії Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540402

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мальчикова Дар'я Сергіївна

2. Daria S. Malchykova

Кваліфікація: д. геогр. н., професор, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7197-8722

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Палеха Юрій Миколайович

2. Yurii M. Palekha

Кваліфікація: д.геогр.н., професор, 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне підприємство Український державний науково-дослідний інститут проектування міст "ДІПРОМІСТО" імені Ю. М. Білоконя

Код за ЄДРПОУ: 02497720

Місцезнаходження: бульвар Лесі Українки, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство розвитку громад та територій України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мезенцев Костянтин Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мезенцев Костянтин Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Денисова Наталія Анатоліївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна